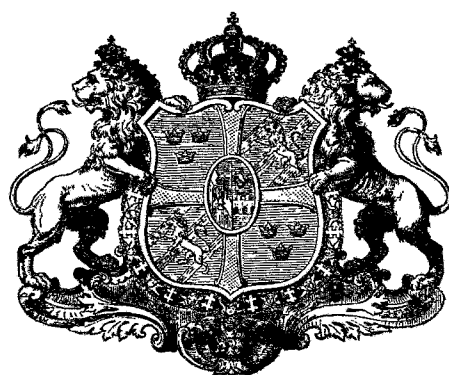

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

0) LANDTMÄTERIET. XXI.

LANDTMÄTERISTYRELSENS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR
1888.

STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI
1889.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. O. Landtmäteriet. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1868-1911.

Täckningsår: 1867-1910.

Landtmäteriet bytte år 1878 namn till Landtmäteristyrelsen

Efterföljare:

Landtmäteri / av Kungl. Landtmäteristyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1912-1952. – (Sveriges officiella statistik)

Täckningsår: 1911-1950

Översiktspublikationer

Statistisk utredning rörande under åren 1828-1905 utförda landtmäteriförrättningar m. m. / af Kungl. Landtmäteristyrelsen verkställd år 1906. (Bidrag till Sveriges officiella statistik. O. Landtmäteriet. XXXVII[: Bihang])

Bihang till Landtmäteristyrelsen underdåniga berättelse för år 1905

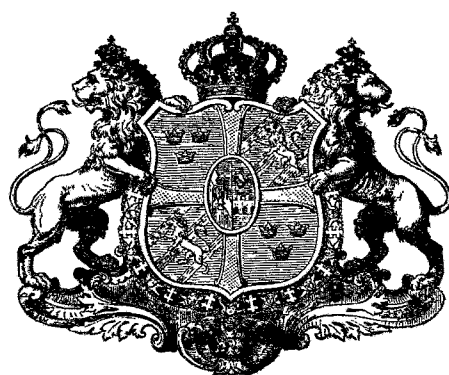
Historisk statistik för Sverige. D. 2, Väderlek, landtmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

0) LANDTMÄTERIET. XXI.

LANDTMÄTERISTYRELSENS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR
1888.

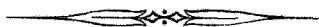
STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI
1889.

Innehållsförteckning.

Underdånig berättelse	Sid. 3.
Tabell-bilagor:	
Tab. 1. Sammandrag öfver 1888 afslutade landtmäteriförrättningar i riket, länsvis	» 10.
Tab. 2. Sammandrag öfver afslutade egentliga laga skiftens och, med undantag för storskiften och afvittringar, alla andra landtmäteriförrättningars omfång åren 1883—1888	» 12.
Tab. 3. Öfversigt öfver den arbetande landtmäteripersonalen vid allmänna skiftesverket samt dervid förekomna landtmäteriförrättningars mängd, beskaffenhet och handläggning under år 1888	» 14.
Tab. 4. Sammandrag öfver förordnanden till landtmäteriförrättningar, utfärdade åren 1883—1888	» 16.
Tab. 5. Uppgift å jordegares utgifter för laga skiften, afslutade under år 1888	» 17.
Tab. 6. Allmänna skiftesverkets i riket ställning den 31 Dec. 1888	» 17.
Tab. 7. Storskiftes- och afvittringsverkens fortgång år 1888.	» 18.
Tab. 8. Sammandragen femårsöfversigt af storskiftes- och afvittringsverken åren 1884—1888	» 18.

Table des matières.

Rapport au Roi	pag. 3.
Tableaux annexés:	
Tabl. N:r 1. Travaux d'arpentage achevés en 1888, par préfectures ..	» 10.
Tabl. N:r 2. Résumé, par ans, des répartitions légales des parcelles et d'autres travaux d'arpentage, achevés pendant les années 1883—1888	» 12.
Tabl. N:r 3. Nombre d'arpenteurs en activité ainsi que nombre, espèce et procédé de leurs travaux, en 1888	» 14.
Tabl. N:r 4. Nombre des commissions expédiées aux arpenteurs pour l'exécution des réquisitions, faites pendant les années 1883—1888	» 16.
Tabl. N:r 5. Dépenses des propriétaires pour les répartitions légales des parcelles, achevées en 1888	» 17.
Tabl. N:r 6. Etat des différentes répartitions des parcelles, le 31 déc. 1888	» 17.
Tabl. N:r 7. Délimitation des terres publiques et distribution entre l'Etat, les communes et les particuliers des dites terres, ainsi que répartition des parcelles distribuées à ces derniers ..	» 18.
Tabl. N:r 8. Résumé, pour les années 1884—1888, des opérations mentionnées dans le tableau N:r 7	» 18.

Till Konungen.

Landtmästeristyrelsen får härmed afgifva underdånig berättelse om landtmäteriet i riket för år 1888, upptagande särskilda redogörelser angående: Rikets Generallandtmäterikontor; Landtmäteripersonalen; Det allmänna Skiftesverket samt Storskiftes- och Afvittringsverken.

Rikets Generallandtmäterikontor.

1:o. Såsom närmare synes af Landtmästeristyrelsens till Eders Kongl. Maj:ts Justitiekanslers-embete den 15 sistlidne Januari afgifna arbetsförteckning för år 1888, har följande antal mål och ärenden handlagts af Styrelsen, nemligen:

Bref och remisser från Eders Kongl. Maj:ts Kansli och Högsta Domstol, 3 balanserade och 56 inkomna under året, deraf 7 skiftesmål, tillsammans 59, af hvilka 57 blifvit afgjorda och 2 balanserade till år 1889;

Bref och remisser från Eders Kongl. Maj:ts Kollegier, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande samt andra embetsverk och myndigheter, 1 balanserad och 128 inkomna under året, tillsammans 129, af hvilka 126 blifvit afgjorda och 3 balanserade;

Ansökningar m. m., 362 inkomne under året, af hvilka 358 blifvit afgjorda och 4 balanserade till år 1889.

Styrelsen har sålunda under år 1888 haft att handlägga 4 balanserade och 546 inkomna, tillsammans 550 mål och ärenden, af hvilka 541 blifvit afgjorda och 9 balanserade.

2:o. Oberäknadt remisser inom kontoret och utlemnade

protokollsutdrag, utgör antalet af från Styrelsen under året utgångna expeditioner 996.

3:o. Landtmäterifiskalen har haft att handlägga 16 balanserade och 189 under året inkomna, tillsammans 205 mål och ärenden, af hvilka 182 blifvit afgjorda och 23 balanserade till innevarande år. Antalet från landtmäterifiskalen utgångna expeditioner har varit 185.

4:o. Aktuarien har mottagit och qvitterat 2,273 regalark inkomna publika renovationer, ombesörjt utlåning till offentliga myndigheter af 1,211 kartor och beskrifningar, samt till enskilda personer på begäran utgifvit kopior eller utdrag af 46 kartor och 66 beskrifningar mot stämpelafgifter till ett sammanräknadt belopp af 816 kronor 65 öre.

5:o. Ingeniörerne hafva hufvudsakligen varit sysselsatte med dels arkivundersökningar för utredning af förekomna ärenden, dels erforderliga uträkningar af kartor beträffande skiftesfrågor remitterade till Landtmästeristyrelsen, dels revision af de till arkivet hörande karteboksregistren, dels granskning af de publika renovationer, som från förste landtmästarne i länen för deras egna förrättningar inkommit, och hvilka renovationer innehålla tillsammans 76 regalark, samt dels granskning och kollationering af samt beräkning af lösen för de ofvan nämnda af aktuarien till enskilda personer emot stämpelafgifter utgifna kartor och beskrifningar. Dessutom hafva ingeniörerne biträdt vid handläggning af åtskilliga andra inom Generallandtmäterikontoret förekomna göromål samt bestridit landt-

Redovisning.

mäterisekreterare-, landtmäterifiskals- och aktuarietjensterne under de tider, då ordinarie innehafvarne af dessa tjänster åtnjutit semester eller tjänstledighet.

6:o. Under år 1888 hafva vid Generallandtmäterikontoret varit anstälde, utom tillfälliga biträden, tre extra biträden, hvilka tjänstgjort hela året. En af dem har verkställt ren-

skrifning, den andre har biträdt landtmäterisekreteraren och den tredje sysselsatts af aktuarien med åtskilliga i arkivet förekomna göromål.

7:o. Förhållandet med de åt Styrelsens vård och förvaltning anförtrödda medel, har varit följande:

	D e b e t.						K r e d i t.							
	Behållning från år 1887.		Uppbörd.		Leverering från Statskontoret.		Utgift.		Leverering till Statskontoret.		Behållning till år 1889.		S u m m a.	
Sjette hufvudtiteln:	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Af anslaget till landtmäteristaten, Generallandtmäterikontoret:	—	—	—	—	17,200	—	17,200	—	—	—	—	—	17,200	—
Löner	—	—	—	—	9,135	1	9,135	1	—	—	—	—	9,135	1
Tjenstgöringspenningar	—	—	—	—	4,958	72	4,958	72	—	—	—	—	4,958	72
Extra biträden och renskrifning m. m.	—	—	—	—	3,000	—	2,422	—	—	—	578	—	3,000	—
Arvoden till lärare för landtmäterielever	—	—	—	—	4,600	—	4,600	—	—	—	—	—	4,600	—
Af anslaget till ålderstillägg	—	—	—	—	2,500	—	2,574	49	—	—	22	46	2,596	95
Dito till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	84	60	12	35	1,000	—	500	—	—	—	500	—	1,000	—
Dito till reparation af kartor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjunde hufvudtiteln:	—	—	—	—	203	22	203	22	—	—	—	—	203	22
Af anslaget till postafgifter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nionde hufvudtiteln:	—	—	—	—	2,662	—	2,662	—	—	—	—	—	2,662	—
Af allmänna indragningsstaten:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ingenjören P. E. Bergstrand, enl. K. brefvet d. 7/6 1878	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse medel:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Böter och viten samt ersättningsmedel	4,734	19	90	—	—	—	1,114	13	45	—	3,665	6	4,824	19
Summa	4,818	79	102	35	45,258	95	45,369	57	45	—	4,765	52	50,180	9
Förestående behållning till år 1889 utgöres af:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kontant behållning hos redogöraren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskott till reparation af kartor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kontant i Riksbanken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

8:o. För att bereda en öfversigt af antalet mål och ärenden, hvilka blifvit under de senast förflutna sex åren hand-

lagda, dels af Styrelsen och dels i landtmäterifiskalskontoret, meddelas i underdånighet följande:

Arbetsförteckning.

Å r.	Landtmäteristyrelsen.						Landtmäterifiskalskontoret.					
	Antal mål och ärenden:					Antal utgånga expeditioner.	Antal mål och ärenden:					Antal utgånga expeditioner.
	balanserade från föregående år.	inkomna under året.	summa.	afgjorda under året.	balanserade till följande år.		balanserade från föregående år.	inkomna under året.	summa.	afgjorda under året.	balanserade till följande år.	
1883	9	649	658	634	24	935	27	216	243	204	39	217
1884	24	581	605	595	10	1,008	39	176	215	182	33	191
1885	10	526	536	514	22	892	33	179	212	192	20	150
1886	22	572	594	585	9	961	20	197	217	194	23	149
1887	9	551	560	556	4	923	23	199	222	206	16	200
Summa	74	2,879	2,953	2,884	69	4,718	142	967	1,109	978	131	907
Medeltal	15	576	591	577	14	944	28	193	221	196	26	181
1888	4	546	550	541	9	996	16	189	205	182	23	183

Landtmäteripersonalen.

Enligt matrikeln öfver landtmäteripersonalen, bestod denna personal vid 1887 års slut af:

7 embets- och tjenstemän vid Generallandtmäterikontoret;
24 förste landtmätare;
179 kommissionslandtmätare, deraf 2 varit sysselsatte vid allmänna ekonomiska karteverket och 24 vid storskiftes- och afvittringsverken;
67 vice kommissionslandtmätare, deraf 2 varit sysselsatte vid det förenämnda karteverket och 3 vid afvittringsverket;
1 storskiftes- och afvittringslandtmätare, som icke tillika är förste-, kommissions- eller vice kommissionslandtmätare;
135 landtmäteriausculanter och
206 landtmäterielever;
tillsammans 619; deraf på eget ansvar arbetande 278.

Inom denna personal hafva följande förändringar timat under år 1888:

	Afgångna äro:					Tillkomna.
	genom döden.	genom afsked.	genom döden.	Summa.		
Förste Landtmätare	—	2	—	2	—	—
Kommissionslandtmätare	—	11	4	15	4	—
vice Kommissionslandtmätare	4	—	3	7	6	—
Storskiftes- eller afvittringslandtmätare	—	—	1	1	—	—
Landtmäteriausculanter	6	9	3	18	7	—
Landtmäterielever	7	108	2	117	22	—
Summa	17	130	13	160	39	—
		143				

Af de genom afsked eller död afgångne hafva tre kommissionslandtmätare tillika varit storskiftes- eller afvittringslandtmätare och en afviden varit endast afvittringslandtmätare.

Landtmäteripersonalen har ökats med de 22 eleverne, och som 143 personer afgått, så har landtmäteripersonalen på det hela minskats med 121.

Vid 1888 års slut funnos enligt matrikeln:

7 embets- och tjenstemän vid Generallandtmäterikontoret;
22 förste landtmätare;
168 kommissionslandtmätare, deraf 1 varit sysselsatt vid allmänna ekonomiska karteverket och 20 vid storskiftes- och afvittringsverken;
66 vice kommissionslandtmätare, deraf 2 varit sysselsatte vid det förenämnda karteverket och 2 vid afvittringsverket;
124 landtmäteriausculanter;
111 landtmäterielever;
498; deraf på eget ansvar arbetande 263, eller 15 mindre än vid årets början.

I matrikeln qvarstår likväl åtskilliga ausculanter och elever, hvilka sannolikt icke vidare komma att sysselsätta sig med landtmäterigöromål; ty under sistlidet år tjenstgjorde af de 235 i matrikeln upptagne endast:

83 landtmäteriausculanter och
54 landtmäterielever;
137 tillsammans, eller 45 mindre än under år 1887.

Den för sist förflutna året betydliga minskningen i antalet af landtmäterielever, som ofvanstående uppgifter utvisa, härleder sig synnerligast derifrån, att sedan Styrelsen länge iakttagit, att många elever, ehuru upptagna i matrikeln, dock icke på många år tjenstgjort eller eljest låtit sig afhöra, samt det för den skull syntes antagligt, att de, utan att anmälan derom skett, afidit eller öfvergått till andra yrken, så lät Styrelsen under loppet af år 1888 härom anställa undersökning, hvilken bekräftade riktigheten af nyssberörda antagande och hade till följd att 108 elever affördes ur matrikeln.

Allmänna Skiftesverket.

Af tab. 1, hvilken innehåller ett, efter förste landtmätarnes berättelse om landtmäteriet i hvarje län, länsvis upprättadt sammandrag öfver år 1888 afslutade landtmäteriförrättningar i hela riket — storskiftes- och afvittringsgöromålen dock icke inbegripna — täcktes Eders Kongl. Maj:t nädigst inhemta, i hvad mån berörda förrättningar under nämnda år inom hvarje län förekommit. Och när detta sammandrags summor sammanställas med de summor, hvilka finnas i lika beskaffade sammandrag för åren 1883—1887, så erhållas de sifferuppgifter, som redovisas i tab. 2, innehållande sammandrag öfver afslutade egentliga laga skiftens*) och, med undantag för storskiften och afvittringar, alla andra landtmäteriförrättningar *omfång* åren 1883—1888.

De märkligaste upplysningar, som kunna hemtas ur tab. 1 torde vara, att inom hela riket laga skiften under år 1888 blifvit afslutade å 144,727 hektar och 194,893 mantal, — att de afslutade laga skiftena omfattat i Vestmanlands län 210 hektar och 1,750 mantal, i Blekinge län 214 hektar och 2 mantal, i Kristianstads län 304 hektar och 1,458 mantal, i Östergötlands län 348 hektar och 1 mantal, i Södermanlands län 366 hektar och 3 mantal, i Skaraborgs län 601 hektar och 4,713 mantal, i Malmöhus län 709 hektar och 3,620 mantal, — att i Gotlands län, hvarest de under år 1888 afslutade laga skiftesförrättningarnes omfattning nu likasom under år 1887 varit större, än inom något annat län i södra eller mellersta delarne af riket, sådana förrättningar afslutats å 6,688 hektar och 28,5 mantal, samt att i Vesterbottens län de afslutade laga skiftena omfattat större areal än för något af de öfriga länen, nemligen 39,249 hektar, tillhörande 17,529 mantal, — att inga stängseldelningar år 1888 af landtmätare afslutats inom Upsala, Södermanlands, Jönköpings, Gotlands, Blekinge, Malmöhus, Vermlands, Örebro, Vestmanlands, Gefleborgs, Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län, samt inga vägdelningar inom Upsala, Södermanlands, Jönköpings, Kronobergs, Blekinge, Elfsborgs, Vermlands, Örebro, Vesterbottens, Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län.

Af tab. 2 synes, bland annat, att alla de afslutade landtmäteriförrättningarne omfattat:

	år 1888	år 1887	i medeltal under åren 1883—1887
skiftade mantal	333	366	433
afmätta hektar	160,273	193,776	191,193
skiftade "	226,926	298,203	273,588
afmätta längder, meter	1,152,343	1,819,659	1,870,505
delade " "	572,630	1,334,081	1,430,906

af hvilket allt följer, att de afslutade förrättningarne omfång under år 1888 varit i alla afseenden mindre än så väl under år 1887 som äfven i jemförelse med motsvarande medeltalet för åren 1883—1887.

*) Med *egentliga laga skiften* förstås, här och i det följande, laga skifte på antingen alla egorna eller ock särskildt inrösningsjorden samt särskildt afrösningsjorden till icke allenast byar, utan äfven enstaka hemman eller lägenheter, som utgöra possessioner för sig sjelfva, *hvilka icke tillförene undergått hvarken enskifte eller laga skifte*. Till *andra förrättningar* räknas deremot ändringar af afslutade laga skiften, klyfningar af hemman och lägenheter, hvilka förut undergått enskifte eller laga skifte, och alla andra förrättningar, som icke utgöra egentliga laga skiften och ej heller storskiftes- eller afvittringsförrättningar.

Tab. 3 innehåller en öfersigt öfver den arbetande landtmäteripersonalen vid allmänna skiftesverket samt dervid förekommande landtmäteriförrättningsars mängd, beskaffenhet och handläggning.

Af tab. 4 synes, att förordnanden till landtmäteriförrättningar i hela riket utgifvits:

år 1888 till 175 laga skiften och 1,615 andra förrättn., eller tills. 1,790
år 1887 till 187 d:o d:o 1,733 d:o d:o 1,920
o. i medeltal för åren

1883—1887 till 204 d:o d:o 1,921 d:o d:o 2,125,

hvaraf framgår, att antalet förordnanden under år 1888 varit omkring 6,7 % mindre än under år 1887 och omkring 15,7 % mindre än i medeltal för åren 1883—1887.

För öfrigt torde i afseende å ofvan omnämnda förordnanden böra anmärkas, att under år 1888 en del deraf meddelats för landtmätare från andra län, än det inom hvilket de varit stationerade, nemligen:

inom Stockholms	län	för 1 landtmätare
» Upsala	»	» 5 d:o
» Södermanlands	»	» 1 d:o
» Östergötlands	»	» 3 d:o
» Kronobergs	»	» 2 d:o
» Kristianstads	»	» 2 d:o
» Hallands	»	» 1 d:o
» Göteborgs och Bohus	»	» 1 d:o
» Elfsborgs	»	» 3 d:o
» Skaraborgs	»	» 1 d:o
» Kopparbergs	»	» 1 d:o
» Vesterbottens	»	» 1 d:o

Af tab. 5, innehållande en länsvis upprättad uppgift öfver jordegares utgifter för under år 1888 *afslutade laga skiften* synes, att sådana utgifter utgjort emellan 1,000 och 5,000 kronor i Södermanlands, Östergötlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Örebro och Västmanlands län; emellan 5,000 och 10,000 kronor uti Kronobergs, Kalmar, Hallands, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs och Värmlands län; emellan 10,000 och 20,000 kronor uti Elfsborgs län; emellan 20,000 och 40,000 kronor i Stockholms, Upsala, Jönköpings och Kopparbergs län; emellan 40,000 och 70,000 kronor i Västernorrlands, Jemtlands och Norrbottens län; emellan 70,000 och 100,000 kronor i Gotlands och Vesterbottens län samt emellan 100,000 och 130,000 kronor i Gefleborgs län, i hvilket sistnämnda län dessa utgifter varit störst, — äfvensom att berörda utgifter för hela riket uppgått till 438,687 kronor till landtmätare och gode män samt till 220,471 kronor för öfrigt, eller tillsammans 659,158 kronor. — För jämförelse torde här få nämnas, att ifrågavarande slags utgifter utgjorde år 1887: 729,837 kronor, år 1886: 558,801 kronor, år 1885: 683,462 kronor, år 1884: 888,422 kronor, år 1883: 814,979 kronor, eller i medeltal för åren 1883—1887: 735,100 kronor.

I förestående summa äro jemväl kostnader för ändringar af laga skiften inberäknade. Ibland utgifterna till landtmätare och gode män äro upptagna alla slags till dem utgående arvoden och ersättningar för resekostnader för laga skiften, samt lösen för skifteshandlingar och kartor. De för öfrigt beräknade utgifterna äro sådana, som måst af skifteslag gemensamt bestridas, såsom till vederbörande domstolar med deras biträden, till utflyttande delegare, minskadt med hvad af allmänna medel såsom utflyttningsunderstöd erhållits, samt för den första anläggningen af vid skifte bestämda vägar och flodiken m. m.; men till de ifrågavarande utgifterna räknas icke

handtlangnings- och dylika kostnader, å hvilka landtmätarne ej hafva säkra uppgifter att tillgå, och icke heller ersättningar, hvilka enligt §§ 99, 100, 101 & 107 i nämnda Skiftesstadgan, en eller flere delegare i skifteslaget för erhållna motsvarande fördelar ålagda.

Enligt i Kongl. Statskontoret erhållen upplysning, har utaf ofvan nämnda slags utflyttningsunderstöd, jemlikt nämnda kungörelsen den 27 September 1861, år 1888 af statsmedel betalats 88,225 kronor 56 öre.

Tab. 6, innehållande en öfersigt öfver allmänna skiftesverkets i riket ställning den 31 December 1888, utvisar så väl i hvad mån skiftesverket numera framskridit inom hvarje särskildt län, som äfven hvad i detta afseende ännu kan anses återstå.

Denna tabell är visserligen icke i alla afseenden fullt tillförlitlig, och detta gäller isynnerhet om de uppgifter, som meddelats i de tvänne sista hufvudkolumnerna. I den förra har, såsom rubriken visar, införts mantal på de byar, som troligen komma att undergå laga skifte. Förverkligandet af hvad som i detta afseende blifvit antaget beror naturligtvis på vederbörande jordegare. Säkerligen är hemmantalet uti den ifrågavarande kolumnen snarare för högt, än för lågt, enär sannolikt ett eller annat hemman derstädes blifvit intaget, som icke kan blifva föremål för laga skifte i egentlig mening, utan allenast klyfning emellan två eller flera egare eller innehafvare. Alla sådana hemman äro eljest intagna i fjerd hufvudkolumnen, i hvilken för öfrigt intagits alla krono- och frälse-säterier, boställen, bruk, bergs-, frälse- och rekognitions- m. fl. hemman, som antingen af ålder varit *enstaka*, eller blifvit detta i senare tider, medelst afvittring o. d. samt följaktligen icke kunna komma att undergå laga skifte på alla egorna, eller andra af dessa, än de, som möjligen ligga i samfällighet med andra hemmans egor.

Beträffande i fråga varande uppgifter så vidt de angå Kopparbergs län, har vederbörande förste landtmätare meddelat, att mantalssättning å hemman och lägenheter inom länet väl af ålder funnits och äfven i senare tid skett å särskilda skatlagda lägenheter, men att inom hela länet, utom Vesterbergslagen, den långt utsträckta hemmansklyfningen i förening med den omständigheten, att huru små andelar som helst af olika byar och hemman blifvit vid storskiftesförrättningarne såsom besutenheter sammanförda, sedan lång tid omöjliggjort all matalssättning å de särskilda hemmanen inom hvarje socken, hvarföre endast hela socknens gemensamma hemmantal vore känt; samt att i följd häraf ofvanberörda uppgifter kunnat beräknas endast approximativt och med ledning af reducerade jordatalet, med undantag för Kopparbergs och Thorsångs socknar, för hvilka uppgifterna skett under ledning af taxeringsvärden.

För öfrigt bör anmärkas beträffande ifrågavarande uppgifter för Vesterbottens och Norrbottens län, att inom dessa läns lappmarker mantalet för flere hemman ännu icke blifvit genom afvittring slutligen bestämdt, samt fördenskull uppgifterna härutinnan framdeles torde komma att väsentligen förändras.

Storskiftes- och Afvittringsverken.

Med ledning af de utaf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande afgifna berättelser angående storskiftes- och afvittrings-

verken i Kopparbergs län samt afvittringsverken i Vesterbottens och Norrbottens län är *tab. 7* upprättad, utvisande storskiftes- och afvittringsverkens fortgång under år 1888, och genom sammanställning af denna tabells summor med de summor, hvilka finnas i likartade tabeller för åren 1884—1887, erhållas sammandragen fem års öfversigt af storskiftes- och afvittringsverken åren 1884—1888, *tab. 8*.

För öfrigt anføres här angående:

Storskiftes- och Afvittringsverket i Kopparbergs län.

För *Elfdals* socken har, sedan de underdåniga besvär blifvit återkallade, som varit anförde öfver delningen af skogsmarken emellan byar och lägenheter samt emellan dessa och kronan, komplettering skett af kartor och handlingar samt renovationer, så att denna storskiftesförrättning torde kunna slutligen redovisas under innevarande år.

För *Särna* socken och *Idre* kapellag hafva uppmätning och gradering af skogsmark samt granskning på marken och komplettering af skogskartor fortgått; hvarjemte bydelning af inegorna med fäbodereglering afslutats den 28 Juni 1888 samt blifvit af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fastställd den 24 påföljande Juli.

Vid storskiftes- och afvittringsverket i Kopparbergs län hafva under sistlidet år varit anstälde en styresman och åtta landtmätare, af hvilka tre under året afgått, samt dessutom tio extra landtmätare under olika tider af året.

Afvittringsverket i Vesterbottens län.

För *Lycksele* socken, hvarest genom nådigt bref den 9 Maj 1884 och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes laga kraftvunna utslag den 24 Februari 1885 afvittringen, med undantag af byarne Lyxaberg, Pansele med Panland, Trefnaden och Norrvik, hvilka varit beroende af afvittringen i Stensele socken, samt tilldelning af skog åt Baggböle sågverk för stockfångstprivilegier, är fastställd och områdesutstakningen laga kraftvunnen, har redovisning af kartor och handlingar rörande afvittringsåtgärden, i hvad den sålunda blifvit fastställd, den 11 Oktober 1888 aflemnats till Generallandtmäterikontoret; hvarjemte Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den 22 December samma år meddelat utslag angående afvittringen af förenämnda byar, hvilka förut varit beroende af afvittringen i Stensele socken.

För *Öhrträsk* kapellag har afvittringen blifvit slutad och renovation af kartor och handlingar ingifven till Generallandtmäterikontoret den 11 Oktober 1888.

För *Fredrika* socken, der afvittringen blifvit fastställd genom nådiga brefven den 18 Juni 1886 och den 22 Juli 1887, har områdestilldelningen numerar vunnit laga kraft och redovisning af kartor och handlingar den 20 November 1888 aflemnats till Generallandtmäterikontoret.

För *Åsele* socken har afvittringen, utom rörande Lomsjö skifteslag, hvarest densamma fortfarande är beroende på underdåniga besvär, genom nådigt bref den 18 Juni 1886 blifvit fastställd och områdesutstakningen vunnit laga kraft.

För *Dorotea* socken, hvarest afvittringen, utom rörande Lafsjö, Granberget och Brännåker, hvilka varit beroende på nådigst föreskrifven undersökning och deraf föranledda nya afvittringsförslag, har afvittringen redan genom nådigt bref den 20 Maj 1887 blifvit fastställd och de sålunda bestämde om-

råderna under år 1887 utstakade; hvarefter kartor och handlingar rörande utstakningen utlemnats till vederbörande jordegare och skogstjenstemän under sistlidet års sommar. Och har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den 22 December 1888 meddelat utslag angående afvittringen af förenämnde Lafsjö, Granberget och Brännåker.

För *Wilhelmina* socken, hvarest afvittringen, med undantag för Nästansjö by med kronohemmanet Fredrikshall, Wolgsele by med kronohemmanet Aronsjö, Lugnet och Marsviken, blifvit fastställd genom nådiga bref den 4 Juli och 21 September 1887 och områdesutstakningen verkställd, har afvittringen under året hvilat i afvaktnen å anförda besvär rörande nyssnämnda byar och hemman; hvilka besvär numerar blifvit afgjorda genom nådigt bref den 1 Mars innevarande år, hvarigenom afvittringen af Wolgsele by med Aronsjö samt af Lugnet återförvisats till förnyad undersökning af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, men besvären i öfrigt lemnats utan afseende.

För *Stensele* socken har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande meddelat afvittringsutslag den 8 Februari 1888, öfver hvilket utslag endast Luspens skifteslags delegare anført underdåniga besvär, hvilka besvär Eders Kongl. Maj:st genom nådigt bref den 25 Januari innevarande år förklarar sig icke vilja till nådig pröfning upptaga, enär desamma inkommit till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande efter besvärstidens slut.

För *Sorsele* socken, hvarest afvittringen till hufvudsakligaste delar vunnit laga kraft, enär Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 15 Januari 1887 rörande afvittringen i nämnda socken endast öfverklagats i hvad den anginge Johannisbergs, Vestra Johannisbergs och Färträskuddens områden samt kronoparken N:o 6, har områdesutstakning å delar, angående hvilka afvittringen sålunda vore laga kraftvunnen, under förlidet års sommar verkstälts, hvaremot afvittringen rörande förenämnda Johannisberg, Vestra Johannisberg, Färträskudden och kronoparken N:o 6 fortfarande är beroende på nådig pröfning.

För *Malå* socken har afvittringen och dermed verkställd privilegii-stockfångsttilldelning åt Lejonströms sågverk, med undantag för Vågträsk, som är beroende af afvittringen i Arvidsjaur, af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande pröfvats och afgjorts genom utslag den 10 December 1887, öfver hvilket utslag underdåniga besvär blifvit anförda. Och har Eders Kongl. Maj:st, enligt nådigt bref den 22 Mars innevarande år, funnit skäl icke vara anfördt till ändring i Konungens Befallningshafvandes nyssberörda utslag.

För öfrigt hafva afvittringslandtmätarna inom länet varit sysselsatta med utskrifver å regalar, med komplettering af kartor och handlingar i så väl renovation som concept, samt lagning af conceptkartor och handlingar äfvensom granskning och kollationering af extra biträdenas arbeten.

Af de sex afvittringslandtmätare, hvilka, jemte afvittringsstyresmannen, vid årets början voro inom länet anstälde, hafva en på egen begäran den 1 Maj 1888 erhållit afsked och en den 24 derpå följande Juni afidit, hvadan antalet tjenstgörande afvittringslandtmätare under öfriga delen af året varit fyra.

Afvittringsverket i Norrbottens län.

Af de i sammanhang med afvittringen inom *Pajala* socken med *Tärendö* och *Muomionalusta* kapellförsamlingar på stats-

verkets bekostnad verkställda laga skiften hafva icke allenast de två förrättningar, som i förra årets berättelse angifvits hafva såsom avslutade öfverlemnats till vederbörande egodelningsrätts pröfning, utan äfven de två laga skiften, i hvilka af egodelningsrätten föreskrifna ändringar vidtagits och som vid 1887 års slut icke voro fastställda — den 28 Februari 1888 blifvit af samma rätt gillade och fastställda; hvadan således endast ett laga skifte i denna socken ännu icke är afslutadt, nemligen skiftet i Tärendö by. Enligt egodelningsrättens utslag den 1 Oktober 1887 blef detta skifte i väsentliga delar upphäfdt, och då genom nådigt utslag den 26 Oktober följande år öfver egodelningsrättens utslag anförda besvär afslagos, kommer skiftet i Tärendö by att från och med egograderingsåtgärderna helt och hållet omarbetas.

För *Arvidsjaur*s socken hafva under år 1888 undersökningar verkstälts i och för nybygges-anläggningar å kronöfverloppsmarken, i anledning af hvilka undersökningar underdånigt utlåtande om dispositionen af dessa under innevarande år torde vara att införfänta.

För *Arjeplogs* socken hafva taxeringarne under sistlidet år afslutats med undantag af några ännu återstående kompletteringsarbeten; och i sammanhang med dessa taxeringar hafva 258 hektar inegor och 1,935 hektar skogsmark afmätts.

För *Jockmocks* socken hafva erforderliga områdes-uträkningar verkstälts; och var afvittringen för öfrigt af samma socken vid innevarande års början beroende på utlåtande af styresmannen.

För *Gellivara* socken, för hvilken afvittringsutslag under år 1887 meddelats, men öfver hvilket underdåniga besvär i vissa delar anförts, som ännu icke afgjorts, hafva rågångsutstakningar verkstälts för de byar och hemman, hvars af-

vittring vunnit laga kraft och hvilkas belägenhet i förhållande till öfrige delar af socknen medgifvit utstakning af rågångar. Undersökningar för dispositionen af öfverloppsmarker i Gellivara socken hafva jemväl under det sist förflutna året verkstälts, och har i anledning deraf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånig skrifvelse af den 28 September samma år föreslagit upplåtelse af mark för anläggning af åtskilliga nybyggen på ömse sidor om Luleå—Ofoten-banan.

För *Juckasjärvi* socken hafva arbetena under året omfattat taxering med de kompletteringsmätningar, som visat sig nödiga och upptagit 1,405 hektar inegor och 45,826 hektar skogsmark.

För *Enontekis* socken har afvittringen under året hvilat och beror, likasom taxeringens afslutande inom Juckasjärvi socken, på nådigt beslut i anledning af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förslag rörande förändrade föreskrifter angående afvittring ofvanom odlingsgränsen i länets lappmark.

Vid afvittringsverket i Norrbottens län hafva varit sysselsatte två styresmän, af hvilka den ene jemväl tjänstgjort såsom afvittringslandtmätare, och elfva landtmätare, af hvilka en aflidit den 24 April 1888, samt tre extra landtmätare, af hvilka två under hela året och en endast under sommarmånaderna.

Enligt i Generallandtmäterikontoret tillgängliga anteckningar öfver statsverkets utgifter för storskiftes- och afvittringsverken, uppgå dessa utgifter för

Kopparbergs län	från år 1803 t. o. m. 1888 till kr.	2,525,705
Gefleborgs län	» » 1832 » 1865 » »	57,865
Vesternorrlands län	» » 1824 » 1849 » »	338,562
Jemtlands län	» » 1821 » 1869 » »	484,501
Vesterbottens län	» » 1824 » 1888 » »	2,285,993
Norrbottens län	» » 1824 » 1888 » »	2,478,319
Summa kronor		8,170,945

På Landtmäteristyrelsens vägnar:

Underdånigst

H. WETTERSTRÖM.

Stockholm den 25 Maj 1889.

e. f.

Mac Anderson.

TABELLBILAGOR.

Tab. 1.

Sammandrag öfver år 1888 afslutade

E g e n t l i g a																		
Län.	Stiftade mantal, enligt sist uppräknade jordebok.	D e l e g a r e ,										Summa skiften.	A f m ä t t a					
		qvarboende,					utflyttande,						Ponter, trädgårdar o. d. samt öfrer och ordningsjord.	Ång.	Odlingssmark.			
		som hvar för sig fått					som hvar för sig fått											
		1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.	öfver 4 skiften.	Summa.	1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.					öfver 4 skiften.	Summa.	
1	Stockholms.....	14-995	15	13	6	—	—	34	6	10	1	—	—	17	88	342	169	11
2	Upsala.....	14-870	5	5	5	—	—	15	2	7	7	—	—	16	67	496	144	—
3	Södermanlands.....	3-000	2	4	2	—	—	8	1	1	1	—	—	3	22	148	16	—
4	Östergötlands.....	1-000	10	1	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	12	89	40	—
5	Jönköpings.....	12-625	25	12	7	—	—	44	8	11	7	—	—	26	121	487	531	—
6	Kronobergs.....	2-000	9	2	1	—	—	12	5	1	1	—	—	7	26	68	132	4
7	Kalmar.....	1-500	5	1	3	—	—	9	—	—	1	—	—	1	19	78	100	—
8	Gotlands.....	28-500	73	55	44	33	—	205	15	11	10	9	—	45	550	1,557	1,087	1,253
9	Blekinge.....	2-000	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3	57	10	—
10	Kristianstads.....	1-458	8	1	45	—	—	54	—	—	—	—	—	—	145	68	87	—
11	Malmöhus.....	3-620	22	—	—	—	—	22	4	—	—	—	—	4	26	177	38	—
12	Hallands.....	9-160	4	8	4	—	—	16	2	—	1	—	—	3	37	208	64	10
13	Göteborgs och Bohus.....	4-000	15	54	63	—	—	132	—	1	—	—	—	1	314	98	10	—
14	Elfsborgs.....	3-987	19	17	—	—	—	36	12	2	1	—	—	15	72	167	195	10
15	Skaraborgs.....	4-713	11	5	2	—	—	18	6	12	2	—	—	20	63	241	144	48
16	Vermlands.....	2-791	7	15	—	—	—	22	2	—	—	—	—	2	39	63	13	—
17	Örebro.....	0-625	19	2	—	—	—	21	1	—	—	—	—	1	24	40	16	—
18	Vestmanlands do.....	1-750	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	3	39	5	—
19	Kopparbergs.....	2-109	16	14	22	7	9	68	8	13	10	4	8	43	336	278	141	65
20	Gefleborgs.....	28-894	59	42	50	26	—	177	12	30	18	9	—	69	580	705	798	40
21	Vesternorrlands.....	18-066	60	67	29	8	1	165	—	—	1	—	—	1	321	221	172	28
22	Jemtlands.....	5-791	33	39	5	—	—	77	10	12	2	—	—	24	166	215	259	748
23	Vesterbottens.....	17-529	24	47	28	57	3	159	10	11	9	6	—	36	528	715	2,245	1,062
24	Norrbottens.....	10-960	22	37	55	33	—	147	12	20	18	8	—	58	531	478	1,244	552
Summa för egentligen laga skiften.....		194-898	464	443	371	164	13	1,455	117	142	90	36	8	393	4,093	7,035	7,660	3,831
A l l a a n d r a																		
1	Stockholms.....	6-812	5	8	12	1	—	26	1	6	8	—	—	15	98	293	48	7
2	Upsala.....	4-970	7	3	6	1	—	17	2	8	2	1	—	13	63	80	38	—
3	Södermanlands.....	1-986	3	3	6	1	3	16	1	6	2	—	—	3	60	681	94	—
4	Östergötlands.....	1-751	1	4	5	—	—	10	1	6	1	—	—	8	40	53	19	—
5	Jönköpings.....	3-975	17	11	9	—	—	37	3	5	—	—	—	8	79	184	83	140
6	Kronobergs.....	1-967	22	5	—	—	—	27	1	2	—	—	—	3	37	13	392	196
7	Kalmar.....	2-596	8	7	2	1	2	20	12	3	1	—	—	16	63	638	228	402
8	Gotlands.....	2-288	30	8	6	—	2	46	—	—	—	—	—	—	74	57	16	9
9	Blekinge.....	1-929	35	5	2	—	—	42	3	5	5	—	—	13	79	174	79	—
10	Kristianstads.....	9-929	128	31	13	2	—	174	68	5	6	—	—	79	333	1,088	170	234
11	Malmöhus.....	8-520	168	12	4	4	—	188	61	5	2	—	—	68	297	2,063	452	—
12	Hallands.....	10-088	29	31	4	—	—	64	17	16	1	—	—	34	155	498	211	30
13	Göteborgs och Bohus.....	9-593	39	41	15	5	4	104	12	8	2	—	—	22	240	414	89	—
14	Elfsborgs.....	11-231	28	43	13	2	15	101	12	18	14	1	1	46	349	480	176	142
15	Skaraborgs.....	10-235	38	15	13	3	2	71	35	20	16	5	1	77	276	988	299	55
16	Vermlands.....	4-233	50	56	49	9	6	170	11	24	34	10	7	86	620	529	383	2
17	Örebro.....	3-148	12	5	11	1	—	29	9	4	4	—	—	17	88	35	5	3
18	Vestmanlands.....	6-971	10	6	6	—	1	23	11	14	1	—	—	26	87	218	39	1
19	Kopparbergs.....	0-120	1	5	5	21	22	54	—	—	—	—	—	—	255	89	13	2
20	Gefleborgs.....	14-711	45	27	31	18	17	138	3	10	10	2	1	26	444	275	135	27
21	Vesternorrlands.....	9-753	36	37	32	19	1	125	2	3	5	—	1	11	321	405	280	123
22	Jemtlands.....	4-016	42	18	19	3	—	82	1	3	3	2	—	9	171	219	79	155
23	Vesterbottens.....	3-993	14	25	18	15	1	73	1	—	6	1	1	9	211	184	92	65
24	Norrbottens.....	3-970	16	12	22	11	9	70	7	8	6	5	—	26	265	199	511	67
Summa för alla andra förrättningar ...		138-285	784	418	303	117	85	1,707	274	173	129	27	12	615	4,705	9,642	3,931	1,660
Totalsumma		333,128	1,248	861	674	281	98	3,162	391	315	219	63	20	1,008	8,798	16,677	11,591	5,491

Detta sammandrag, som grundar sig på förste landtmätarnes uppgifter,

landtmäteriförrättningar i riket.

19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
l a g a s k i f t e n.													
h e k t a r.			S k i f t a d e h e k t a r.						M e t e r.				
Avfästingsjord.	Impediment.	S u m m a.	Tonter trädgårdar o. d. samt åker och cirku- lationsjord.	Äng.	Odlingssmark.	Avfästingsjord.	Impediment.	S u m m a.	Längdmätningar.	Stängseldelningar.	Vägdelningar.	Andra längdelningar.	Summa längdelningar.
850	17	1,389	474	189	11	1,312	34	2,020	—	—	—	—	—
599	11	1,250	495	144	—	601	11	1,251	—	—	—	—	—
192	20	366	148	16	—	182	20	366	—	—	—	—	—
217	2	348	89	40	—	217	2	348	—	—	—	—	—
2,554	103	3,675	487	531	—	2,554	103	3,675	—	—	—	—	—
814	21	1,039	68	132	4	814	19	1,037	—	—	—	—	—
1,078	17	1,273	77	98	—	1,056	17	1,248	—	—	—	—	—
2,782	59	6,688	1,557	1,087	1,253	2,732	59	6,688	—	—	—	—	—
147	2	216	57	10	—	147	—	214	—	—	—	—	—
36	4	195	148	119	—	36	1	304	—	—	—	—	—
—	2	217	322	387	—	—	—	709	—	—	—	—	—
400	31	713	208	64	10	653	29	964	—	—	—	—	—
586	11	705	98	10	—	586	8	702	—	—	—	—	—
1,054	27	1,453	170	195	10	1,694	2	2,071	—	—	—	—	—
168	7	608	241	144	48	168	—	601	—	—	—	—	—
3,061	179	3,316	63	13	—	3,061	—	3,137	—	—	—	—	—
402	13	471	71	17	6	474	17	585	—	—	—	—	—
164	3	211	39	5	—	164	2	210	—	—	—	—	—
262	21	767	278	141	65	262	21	767	—	—	—	—	—
14,821	787	17,151	1,796	1,665	395	26,177	1,175	31,208	4,959	—	4,959	—	4,959
11,668	454	12,543	262	197	58	16,449	576	17,542	—	8,648	—	—	8,648
15,564	969	17,755	215	259	748	15,564	969	17,755	7,191	—	—	—	—
31,743	2,994	38,759	715	2,324	1,069	32,136	3,015	39,249	—	—	—	—	—
8,313	1,376	11,963	472	1,296	552	8,375	1,381	12,076	9,580	—	—	—	—
97,415	7,130	123,071	8,550	9,083	4,229	115,404	7,461	144,727	21,680	8,648	4,959	—	13,607

f ö r r ä t t n i n g a r.

337	10	635	179	111	—	746	10	1,046	9,958	7,098	6,639	—	13,737
160	7	235	211	33	3	318	—	565	—	—	—	—	—
179	97	1,051	125	70	—	189	93	477	4,300	—	—	—	—
32	—	164	91	21	—	226	2	340	82,484	3,984	16,589	—	20,473
389	8	804	116	227	6	667	10	1,026	3,705	—	—	—	—
100	717	1,418	31	165	10	378	308	892	588	300	—	—	300
178	21	1,462	185	140	—	137	5	467	17,196	13,889	3,207	—	17,096
30	—	112	168	64	128	209	5	574	2,420	—	2,420	—	2,420
168	4	425	73	79	—	110	4	266	—	—	—	—	—
60	37	1,539	582	697	1,413	39	21	2,752	15,250	6,709	1,507	—	8,216
—	97	2,612	1,049	116	—	—	—	1,165	56,795	—	47,045	—	47,045
319	62	1,120	588	307	54	576	35	1,560	29,283	7,342	10,646	—	17,988
604	53	1,160	246	55	—	664	12	977	37,898	4,742	17,426	—	22,168
386	590	1,774	417	187	92	1,489	7	2,192	12,868	7,509	—	—	7,509
623	12	1,927	773	188	109	557	11	1,638	82,562	12,066	6,077	—	18,143
3,033	101	4,048	499	384	6	4,919	16	5,824	140,110	—	—	—	—
182	1	226	184	52	36	565	1	838	3,660	—	—	—	—
483	19	760	318	52	3	892	25	1,290	20,745	—	895	—	895
298	10	362	80	108	3	13,718	866	14,775	67,433	9,068	61,397	—	70,465
1,060	50	1,547	611	418	43	5,551	313	6,936	301,160	—	301,160	—	301,160
3,430	337	4,575	438	401	130	10,025	292	11,286	158,410	11,408	—	—	11,408
5,604	550	6,607	293	157	224	13,271	1,033	14,918	57,120	—	—	—	—
530	6	877	314	275	124	3,480	90	4,283	10,000	—	—	—	—
878	57	1,712	981	627	167	4,196	191	6,112	16,778	—	—	—	—
19,123	2,846	37,202	8,442	4,934	2,551	62,922	3,350	82,199	1,130,663	84,065	474,958	—	559,023
116,538	9,976	160,273	16,992	14,017	6,780	178,326	10,811	226,926	1,152,343	92,713	479,917	—	572,630

innehåller intet i afseende på storskiftes- och afvittringsverken.

Tab. 2.

Sammandrag öfver afslutade egentliga laga skiftens och, med undantag för storskiften

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	
Å r.	Skiftade mantal enligt sist upptecknade jordbok.	D e l e g a r e,												Summa skiften.	A f m ä t t a			
		qvarboende,						utflyttande,							Toner, trädgårdar o. d. samt åker och cirku- lationsjord.	Ång.	Odlingmark.	
		som hvar för sig fått,					S u m m a.	som hvar för sig fått,					S u m m a.					
		1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.	öfver 4 skiften.		S u m m a.	1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.						öfver 4 skiften.
1883.....	468·617	1,504	1,006	623	207	77	3,417	520	331	190	64	22	1,127	8,922	22,653	17,162	6,863	
1884.....	531·270	1,485	1,053	760	287	95	3,680	546	406	297	84	33	1,366	10,420	24,179	16,540	7,607	
1885.....	412·539	1,608	980	578	235	167	3,568	426	354	233	42	17	1,072	9,454	16,824	14,020	3,369	
1886.....	385·197	1,762	822	602	185	125	3,496	487	351	232	68	27	1,165	9,132	16,942	11,814	5,400	
1887.....	365·519	1,289	937	620	223	89	3,158	361	326	205	58	23	973	8,451	17,270	13,332	6,310	
Summa	2,163·143	7,648	4,798	3,183	1,137	553	17,319	2,340	1,768	1,157	316	122	5,703	46,379	97,868	72,868	29,549	
Medeltal för hvarje år.....	432·628	1,530	960	637	227	110	3,464	468	354	231	63	24	1,140	9,276	19,574	14,574	5,910	
År 1888:																		
Egentliga laga skiften	194,893	464	443	371	164	13	1,455	117	142	90	36	8	393	4,093	7,035	7,660	3,831	
Alla andra förrättningar	138,285	784	418	303	117	85	1,707	274	173	129	27	12	615	4,705	9,642	3,931	1,660	
Summa	333·128	1,248	861	674	281	98	3,162	391	315	219	63	20	1,008	8,798	16,677	11,591	5,491	

och afvittringar, alla andra landtmäteriförrättningsars omfång åren 1883—1888.

19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
h e k t a r .			S k i f t a d e h e k t a r .						M e t e r .				
Afrensingsjord.	Impediment.	S u m m a .	Tonlar, trädgårdar o. d. samt åker och cirku- lationsjord.	Äng.	Odlingsmark.	Afrensingsjord.	Impediment.	S u m m a .	Längdmätningar.	Stängseldelningar.	Vägdeleningar.	Andra längddeleningar.	Summa längddeleningar.
168,818	13,438	228,434	22,895	18,678	9,248	215,533	10,548	276,402	1,920,949	143,351	1,266,459	17,354	1,427,164
145,096	12,610	206,032	23,973	19,903	10,946	203,781	11,025	269,628	2,103,063	213,708	1,546,322	4,285	1,764,315
137,983	9,680	181,876	17,564	17,928	6,153	213,980	14,997	270,622	1,957,678	231,070	1,183,657	8,332	1,423,109
103,507	8,185	145,848	17,003	16,804	6,958	194,619	17,701	253,085	1,551,175	125,281	1,077,677	2,902	1,205,860
142,274	14,590	193,776	17,022	16,237	7,438	232,517	24,989	298,203	1,819,659	111,373	1,209,075	13,633	1,334,081
697,178	53,503	955,966	97,957	89,550	40,743	1,060,430	79,260	1,367,940	9,352,524	824,783	6,253,190	46,556	7,154,529
139,435	11,700	191,193	19,591	17,910	8,149	212,086	15,852	273,588	1,870,505	164,957	1,256,638	9,311	1,430,906
97,415	7,130	123,071	8,550	9,083	4,229	115,404	7,461	144,727	21,680	8,648	4,959	—	13,607
19,123	2,846	37,202	8,442	4,934	2,551	62,922	3,350	82,199	1,130,663	84,065	474,958	—	559,023
116,538	9,976	160,273	16,992	14,017	6,780	178,326	10,811	226,926	1,152,343	92,713	479,917	—	572,630

Tab. 3.

Öfversigt öfver den arbetande landtmäteripersonalens vid allmänna skiftesverket samt dervid

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
L ä n.	Arbetande personal.			A f 1 8 8 8 å r s												
	Landtmätare.	Medhjelpare.	Elever.	Under året afslutade:						Under föregående år afslutade:						Bör-
				Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Beroende af rättgång efter afslutandet.		Fastställda.		Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Beroende af rättgång efter afslutandet.		Fastställda.		Egentliga laga skiften.
						Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.			Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	
1 Stockholms.....	12	3	4	7	41	1	1	2	8	5	49	—	1	5	34	9
2 Upsala	5	1	1	4	27	—	—	4	1	7	36	—	1	7	28	6
3 Södermanlands	6	5	2	3	53	—	2	2	13	13	71	—	6	9	45	2
4 Östergötlands	6	1	2	2	45	—	3	1	2	22	132	—	11	21	64	11
5 Jönköpings.....	9	2	4	9	55	—	—	1	4	45	164	4	10	20	62	10
6 Kronobergs	8	1	1	4	31	—	—	1	6	10	61	—	5	9	37	9
7 Kalmar	11	2	3	2	61	1	—	—	11	22	131	—	11	18	57	10
8 Gotlands	12	6	2	5	29	2	—	—	4	26	39	—	—	20	21	9
9 Blekinge.....	3	1	2	1	26	—	—	—	3	2	55	—	2	2	29	3
10 Kristianstads.....	4	—	—	3	102	—	—	2	14	2	153	—	4	2	107	2
11 Malmöhus	5	—	2	3	115	—	—	1	33	—	130	—	1	—	96	2
12 Hallands.....	7	—	1	4	59	—	3	2	7	17	150	1	4	16	103	7
13 Göteborgs och Bohus	5	3	1	4	82	1	3	—	11	12	119	—	5	9	94	5
14 Elfsborgs	20	5	5	13	124	—	3	3	15	46	210	—	2	41	149	31
15 Skaraborgs.....	8	5	4	7	96	—	6	1	11	30	334	1	14	26	231	6
16 Vermlands	12	4	6	5	100	1	4	1	16	15	273	—	8	13	226	5
17 Örebro	5	5	1	5	51	—	—	1	8	8	167	2	4	6	122	5
18 Vestmanlands	7	1	1	2	35	—	1	1	11	14	70	1	4	13	51	5
19 Kopparbergs	15	7	—	2	86	—	6	1	5	9	108	1	18	7	23	3
20 Gefleborgs	20	4	5	16	90	1	3	—	5	29	167	3	14	19	91	60
21 Vesternorrlands	13	10	4	12	99	4	5	2	7	34	180	5	29	16	63	41
22 Jemtlands	16	16	12	9	45	—	1	3	10	26	93	1	9	18	64	40
23 Vesterbottens.....	14	14	12	25	44	1	1	8	7	38	31	1	1	34	27	51
24 Norrbottens	11	5	6	7	57	1	—	1	9	21	106	—	6	17	37	28
Summa	234	101	81	154	1,553	13	42	38	221	453	3,029	20	170	348	1,861	360

förekomna landtmäteriförrättningsars mängd, beskaffenhet och handläggning under år 1888.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.
f ö r r ä t t n i n g a r ä r o :																					
jade, men icke afslutade:					Ej handlagda.		Totalsumma.		Balanserade från år 1887.		Tillkomna år 1888.		Redovisade år 1888.		Balanserade till år 1889.		Beroende af rättgång efter afslutandet.		Fastställda.		
Alla andra.	Under handläggning.	Upskjutna.	Beroende af rättgång före afslutandet.		Inställda.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Summa.		Summa.	
			Egentliga laga skiften.	Alla andra.														Egentliga laga skiften.	Alla andra.		
21	12	10	2	1	5	5	15	26	126	14	82	12	44	4	59	22	67	1	2	7	42
13	8	6	1	1	3	5	19	22	95	11	69	11	26	5	35	17	60	—	—	11	29
23	12	8	—	2	3	1	27	19	174	17	114	2	60	5	48	14	126	—	8	11	58
42	13	16	—	8	16	1	17	36	236	30	181	6	55	11	69	25	167	—	14	22	66
19	10	10	2	3	4	2	27	66	265	58	202	8	63	16	75	50	190	4	10	21	65
28	8	12	—	8	9	3	14	26	134	20	94	6	40	10	62	16	72	—	2	10	43
42	14	23	—	6	9	—	56	34	290	32	202	2	88	7	102	27	188	1	11	18	68
9	9	4	2	—	3	1	12	41	89	37	54	4	35	11	31	30	58	2	—	20	25
19	6	4	2	2	8	—	18	6	118	4	77	2	41	1	52	5	66	—	2	2	32
47	4	20	1	8	16	—	35	7	337	7	224	—	113	1	122	6	215	—	4	4	121
34	—	16	—	5	15	—	23	5	302	2	183	3	119	—	124	5	178	—	1	1	129
68	7	40	2	7	19	2	59	30	336	27	287	3	49	9	126	21	210	1	7	18	110
31	9	10	2	5	10	1	28	22	260	19	174	3	86	4	83	18	177	1	8	9	105
66	56	21	7	6	7	7	53	97	453	85	327	12	126	19	144	78	309	—	5	44	164
66	14	36	—	8	14	2	41	45	537	40	423	5	114	18	206	27	331	1	20	27	242
54	23	16	1	8	11	2	37	27	464	22	353	5	111	10	182	17	282	1	12	14	242
68	24	40	—	3	6	—	43	18	329	16	266	2	63	2	102	16	227	2	4	7	130
33	10	10	1	8	9	1	6	22	144	17	113	5	31	7	42	15	102	1	5	14	62
61	30	15	2	13	4	16	40	30	295	14	180	16	115	4	74	26	221	1	24	8	28
85	66	37	7	21	14	4	73	109	415	90	305	19	110	14	92	95	323	4	17	19	96
137	79	40	6	30	23	4	69	91	485	79	382	12	103	14	141	77	344	9	34	18	70
65	61	14	4	13	13	7	47	82	250	71	173	11	77	10	64	72	186	1	10	21	74
34	53	19	1	2	10	5	19	119	123	89	55	30	73	28	41	91	87	2	2	42	34
70	57	20	2	6	13	1	37	57	270	46	197	11	73	10	68	47	202	1	6	18	46
1,135	585	447	45	174	244	70	815	1,037	6,532	847	4,717	190	1,815	220	2,144	817	4,388	33	208	386	2,081

Tab. 4.

Sammandrag öfver förordnanden till landtmäteriförrättningar, utfärdade under åren 1883—1888.

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
Län.		Utfärdade förordnandens														
		antal under åren										medeltal under åren 1883 t. o. m. 1887.		antal under år 1888.		
		1883.		1884.		1885.		1886.		1887.						
		Egenliga laga skiften.	Andra förrättningar.	Egenliga laga skiften.	Andra förrättningar.	Egenliga laga skiften.	Andra förrättningar.	Egenliga laga skiften.	Andra förrättningar.	Egenliga laga skiften.	Andra förrättningar.	Egenliga laga skiften.	Andra förrättningar.	Egenliga laga skiften.	Andra förrättningar.	
1	Stockholms	8	72	4	67	4	48	10	49	5	49	6·2	57·0	12	41	1
2	Upsala	7	19	5	18	—	27	3	16	5	20	4·0	20·0	9	22	2
3	Södermanlands	5	47	11	83	4	56	6	59	7	44	6·6	57·8	2	60	3
4	Östergötlands	5	73	8	73	6	74	8	38	11	36	7·6	58·8	6	45	4
5	Jönköpings	20	67	23	80	11	90	7	65	7	61	13·6	72·6	6	45	5
6	Kronobergs	13	65	7	79	6	69	2	63	6	57	6·8	66·6	6	40	6
7	Kalmar	8	89	8	70	10	70	3	64	4	68	6·6	72·2	2	69	7
8	Gotlands	6	20	4	28	3	25	1	25	2	19	3·2	23·4	4	24	8
9	Blekinge	2	38	2	32	1	52	2	37	1	32	1·6	38·2	1	41	9
10	Kristianstads	7	118	3	148	2	147	—	109	2	108	2·8	126·0	—	108	10
11	Malmöhus	—	149	—	160	1	172	—	156	2	132	0·6	153·8	3	84	11
12	Hallands	13	104	11	121	10	119	7	68	2	75	8·6	97·4	3	49	12
13	Göteborgs och Bohus	2	73	6	99	4	88	2	102	8	75	4·4	87·4	3	78	13
14	Elfsborgs	27	171	30	169	21	144	18	110	15	161	22·2	151·0	13	116	14
15	Skaraborgs	12	153	10	126	9	156	6	137	9	90	9·2	132·4	6	97	15
16	Vermlands	6	124	8	128	4	116	5	101	5	109	5·6	115·6	5	93	16
17	Örebro	5	79	5	69	9	92	4	91	7	117	6·8	89·6	2	63	17
18	Vestmanlands	7	34	7	32	3	36	2	41	4	35	4·6	35·6	5	31	18
19	Kopparbergs	1	61	5	68	1	79	3	67	2	64	2·4	67·8	16	101	19
20	Gefleborgs	20	104	19	124	13	138	22	119	13	114	17·4	119·8	10	110	20
21	Västernorrlands	14	70	20	109	9	79	13	127	22	97	15·6	96·4	12	89	21
22	Jemtlands	8	49	15	55	10	66	13	67	9	59	11·0	59·2	8	63	22
23	Vesterbottens	28	56	31	51	26	46	23	44	34	45	28·1	48·4	30	73	23
24	Norrbottens	7	58	8	85	11	74	13	86	5	66	8·8	73·8	11	73	24
Summa		231	1,893	250	2,074	182	2,063	173	1,841	187	1,733	204·6	1,920·8	175	1,615	
		2,124		2,324		2,245		2,014		1,920		2,125·4		1,790		

Tab. 5. Uppgift å jordegares utgifter för laga skiften, afslutade under år 1888.

Län.	Utgifter till landtmätare och gode män.		Öfriga beräknade utgifter.		Tillsammans.	
	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
1 Stockholms	11,393	60	9,422	64	20,816	24
2 Upsala	8,404	15	15,947	40	24,351	55
3 Södermanlands	2,594	9	1,240	34	3,834	43
4 Östergötlands	1,955	—	—	—	1,955	—
5 Jönköpings	17,471	—	10,666	—	28,137	—
6 Kronobergs	7,631	—	2,003	—	9,634	—
7 Kalmar	4,719	2	786	41	5,505	43
8 Gotlands	51,320	14	44,518	33	95,838	47
9 Blekinge	1,632	—	—	—	1,632	—
10 Kristianstads	2,042	14	—	—	2,042	14
11 Malmöhus	1,798	59	—	—	1,798	59
12 Hallands	4,002	—	3,412	—	7,414	—
13 Göteborgs och Bohus	6,648	1	—	—	6,648	1
14 Elfsborgs	9,134	—	4,041	—	13,175	—
15 Skaraborgs	2,891	—	2,928	—	5,819	—
16 Vermlands	9,135	65	59	77	9,195	42
17 Örebro	2,465	75	53	50	2,519	25
18 Vestmanlands	1,672	—	1,824	—	3,496	—
19 Kopparbergs	9,251	93	17,315	59	26,567	52
20 Gefleborgs	69,339	—	57,160	—	126,499	—
21 Vesternorrlands	39,206	—	2,841	—	42,047	—
22 Jemtlands	45,742	99	8,991	56	54,734	55
23 Vesterbottens	87,471	10	11,811	72	99,282	82
24 Norrbottens	40,766	74	25,448	82	66,215	56
Summa	438,686	90	220,471	8	659,157	98

Tab. 6. Allmänna skiftesverkets i riket ställning den 31 December 1888.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Län	Närvarande hemman för landsbygden	Mantal (der annat icke säges, enligt sist upprättade jordebok), hvilka											
		undergått fastställt enskifte eller laga skifte, eller ock storskifte, som troligen icke rubbas, på			voro föremål för laga skifte den 31 December 1888, på			troligen komma att undergå laga skifte, på			troligen icke komma att undergå laga skifte, på		
		alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna	alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna	alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna	alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna
1 Stockholms	4,053	1,955	81	43	21	—	—	60	—	—	1,893	43	81
2 Upsala	3,560	2,170	127	11	5	—	2	165	2	—	1,091	—	116
3 Södermanlands	3,321	1,063	32	176	22	1	—	12	—	2	2,034	157	12
4 Östergötlands	5,491	3,040	—	—	8	4	1	327	—	3	2,112	—	—
5 Jönköpings	3,894	2,636	23	3	24	—	—	223	3	—	979	6	29
6 Kronobergs	2,807	2,116	11	58	10	—	—	230	8	2	332	50	9
7 Kalmar	3,364	2,110	57	38	17	1	—	374	—	20	805	—	—
8 Gotlands	1,093	660	48	—	59	—	—	315	—	—	16	—	48
9 Blekinge	1,083	923	9	8	1	—	—	70	8	9	72	—	—
10 Kristianstads	2,991	2,017	—	—	—	—	—	—	—	—	974	—	—
11 Malmöhus	4,069	3,590	—	—	3	—	—	—	—	—	476	—	—
12 Hallands	2,918	2,491	14	91	7	—	—	87	—	—	227	92	15
13 Göteborgs och Bohus	2,871	2,403	61	52	10	—	6	71	4	11	318	4	—
14 Elfsborgs	4,190	2,978	85	70	38	3	18	220	—	—	866	—	—
15 Skaraborgs	4,712	3,567	13	29	38	—	2	175	18	—	901	—	—
16 Vermlands	1,778	1,225	9	19	2	1	1	28	14	4	499	—	—
17 Örebro	2,876	1,931	64	30	13	—	—	101	8	5	737	22	59
18 Vestmanlands	2,852	1,804	105	5	4	—	4	70	—	12	867	2	86
19 Kopparbergs	1,858	416	95	80	10	1	30	662	351	28	206	117	426
20 Gefleborgs	2,180	1,203	229	300	60	39	10	332	196	156	119	2	—
21 Vesternorrlands	1,827	1,323	237	70	11	1	2	59	47	212	149	—	1
22 Jemtlands	1,107	794	50	3	82	5	29	114	22	16	37	3	32
23 Vesterbottens	1,186	556	9	—	94	—	—	281	19	30	175	2	—
24 Norrbottens	1,106	506	18	3	79	—	7	211	1	4	291	—	5
Summa	67,142	43,477	1,377	1,089	618	56	112	4,187	701	514	16,226	500	919

Tab. 7. Storskiftes- och Afvittringsverkens fortgång år 1888.

	I Kopparbergs län.	I Vesterbottens län.	I Norrbottens län.	S u m m a.
Afmätte:				
inegor, hektar.....	—	—	1,663	1,663
skogsmark, d:o	70,917	—	45,761	116,678
summa, d:o	70,917	—	47,424	118,341
Uträknade och beskrifna:				
tomter, åker o. d., hektar	—	—	1	1
äng, d:o	—	—	1,456	1,456
odlingsmark, d:o	—	—	227	227
skogsmark, d:o	100,419	—	8,699	109,118
impediment, d:o	56,861	—	33,779	90,640
summa, d:o	157,280	—	44,162	201,442
Områdes utbrytning:				
tomter, åker o. d., hektar	—	—	443	443
äng, d:o	—	—	34,433	34,433
odlingsmark, d:o	—	—	4,644	4,644
skogsmark, d:o	—	—	117,996	117,996
impediment, d:o	—	—	146,037	146,037
summa, d:o	—	—	303,553	303,553
gamla hemman, mantal	—	—	66	66
tillökningsjord, d:o	—	—	9	9
nybyggen, d:o	—	—	20	20
gamla hemman, antal	—	—	183	183
nybyggen, d:o	—	—	115	115
särskilda lägenheter, d:o	—	—	4	4
antal delegare, qvarboende	453	—	—	453
d:o, utflyttade	81	—	—	81
Delning af inegor emellan åbor:				
tomter, åker o. d., hektar	201	—	—	201
äng, d:o	1,153	—	—	1,153
impediment, d:o	1,009	—	—	1,009
summa, d:o	2,363	—	—	2,363
Delning af inegor och skogsmark emellan byalag:				
tomter, åker o. d., hektar	216	—	—	216
äng, d:o	1,616	—	—	1,616
impediment, d:o	1,193	—	—	1,193
summa, d:o	3,025	—	—	3,025
Uttakade och rörlagda rågångar, skifteslinier m. m., meter	5,888	453,723	1,326,884	1,785,995
Alla statens kostnader, kronor	66,469	29,113	83,583	179,165

Tab. 8. Sammandragen femårsöfversigt af Storskiftes- och Afvittringsverken åren 1884—1888.

	1884.	1885.	1886.	1887.	1888.	S u m m a 1884—1888.
Kopparbergs län:						
hektar, afmätta	1,262	38,672	107,907	126,711	70,917	345,469
» uträknade	1,277	271	3,301	58,962	157,280	221,091
» delade inegor och skogsmark emellan byalag	5,451	—	—	—	3,025	8,476
» » inegor emellan åbor	4,744	5,203	—	—	2,363	12,310
» » skogsmark emellan byalag	—	—	—	293,838	—	293,838
kilometer, uttakade och rörlagda	23	448	204	744	5	1,424
kronor, af staten utbetalda	73,328	76,569	85,849	83,436	66,469	385,651
Vesterbottens län:						
hektar, utbrutna	237,574	192,144	259,221	284,314	—	973,253
kilometer, uttakade och rörlagda	1,908	—	1,469	1,539	454	5,370
kronor, af staten utbetalda	83,838	47,125	60,956	56,991	29,113	277,423
Norrbottens län:						
hektar, afmätta	211,550	287,985	312,133	282,734	47,424	1,141,816
» uträknade	263,849	287,985	318,215	282,734	44,162	1,196,945
» utbrutna	10,052	176,022	2,250,466	1,137,562	303,553	3,877,655
» laga skiftade	2,889	—	—	—	—	2,889
kilometer, uttakade och rörlagda	2,750	1,299	169	9	1,327	5,554
kronor, af staten utbetalda	111,276	107,405	110,304	106,321	83,583	518,889
Alla tre länen:						
hektar, afmätta	212,812	326,657	420,040	409,435	118,341	1,487,285
» uträknade	265,126	288,256	321,516	341,696	201,442	1,418,036
» utbrutna	247,626	368,166	2,509,687	1,715,707	303,553	5,144,739
» laga skiftade	2,889	—	—	—	—	2,889
» delade inegor emellan åbor	4,744	5,203	—	—	2,363	12,310
» » inegor och skogsmark emellan byalag	—	—	—	—	3,025	3,025
» delad skogsmark emellan byalag	—	—	—	293,838	—	293,838
kilometer, uttakade och rörlagda	4,681	1,747	1,842	2,293	1,786	12,349
kronor, af staten utbetalda	268,442	231,099	256,509	246,748	179,165	1,181,963